

Manus till Prezin: Om Rädda Barnens Ungdomsförbund

Varje rubrik motsvarar en bild i presentationen som finns på

http://prezi.com/krovtfegfsmvq/?utm_campaign=share&utm_medium=copy&rc=exOshare

1. Historia

Efter första världskriget kom alarmerande nyheter om att tre miljoner barn i Europa svalt på grund av handelsblockaden.

Eldsjälen Eglantyne Jebb (Storbritannien) höll föredrag, spred appeller och delade ut flygblad, med målet att häva blockaden och sätta in humanitär hjälp. Inga barn skulle lida oförskyllt, inte heller på fiendesidan.

Den 19 maj 1919 arrangerade hon ett massmöte i Albert Hall, London, vilket blev startskottet för Save the Children Fund. Eglantyne Jebb insåg att samhället måste förändras för att barn skulle få det bättre och hon var en av de första att formulera begreppet "barnets rättigheter".

Sex månader senare bildades Rädda Barnen i Sverige. Ordförande var Ellen Palmstierna och bland de aktiva fanns journalisterna Gerda Marcus och Elin Wägner.

Arbetet inriktade sig till en början på att lindra den värsta nöden för barn efter första världskriget.

Från välgörenhet till barnrättsorganisation

Under mellankrigstiden låg fokus på barn i Sverige men det förändrades efter andra världskriget när människor i Sverige fick ökade insikter om att barn for illa i olika delar av världen.

Under 1970-talet omvandlades Rädda Barnen till en modern biståndsorganisation och alltmer av resurserna gick till att förändra situationen för barn i utvecklingsländer.

Rädda Barnen var mycket aktiva i tillkomsten av FN:s konvention om barnets rättigheter, Barnkonventionen, som antogs av FN:s generalförsamling 1989.

Med konventionen som inspiration och vägledning har vi sedan dess arbetat långsiktigt för att förbättra barns livsvillkor och för att stärka deras rättigheter.

2. RBUF bildas

Bakgrund till bildandet

Frågan om hur unga medlemmar inom Rädda Barnen på bästa sätt skulle kunna organiseras sig diskuterades under lång tid inom Rädda Barnen. Förslag om att bilda ett ungdomsförbund lades fram ett flertal gånger, men röstades inte igenom. På Rädda Barnens riksmöte år 2000 gjordes en satsning på unga inom Rädda Barnen och beslut togs då om att Rädda Barnen skulle arbeta för att integrera ungdomar bland de vuxna i lokalföreningarna, att unga och vuxna skulle jobba tillsammans. Ungdomshandläggare anställdes för att stödja lokalföreningarna och ungdomarna, samt för att starta nationella projekt som ungdomar skulle kunna engagera sig i.

Men många ungdomar ville organisera sig på egen hand utan vuxna. Så ungdomarna bildade lokalgrupper. Varje år anordnades då ungdomsmöten dit alla aktiva ungdomsmedlemmar inom Rädda Barnen blev inbjudna för att diskutera hur de ville att verksamheten skulle se ut. På ungdomsmötet valdes representanter till ett ungdomsråd, vilket skulle ge förslag till riksstyrelsen. Det fungerade dock aldrig i praktiken eftersom ungdomarna inte hade någon riktig makt, den makten satt de vuxna på.

Frågan om att bilda ett ungdomsförbund diskuterades på ungdomsmötena och slutsatsen blev att det vore den bästa lösningen. Till riksmötet 2002 lade sedan Rädda Barnens riksstyrelse fram förslaget att det skulle startas en process för att upprätta en ungdomsorganisation inom Rädda Barnen.

Förslaget gick igenom utan några protester. De ungdomar som medverkade under riksmötet talade för förslaget och var mycket nöjda när det beslutades om att starta ett ungdomsförbund. Efter beslutet anordnades ett vanligt ungdomsmöte på hösten. En arbetsgrupp valdes för att börja arbetet med bildandet av Rädda Barnens Ungdomsförbund.

Bildandet

Rädda Barnens Ungdomsförbund bildades sedan på det konstituerande förbundsårsmötet den 12-14 september 2003. Vi arbetar mot målet att varje barn, både i Sverige och internationellt, ska få rätten att växa upp som fria, friska och självständiga individer utan att barnets människovärde kränks. Barnkonventionen är grundläggande för Rädda Barnens Ungdomsförbunds arbete. Verksamheten är inriktad på att förbättra villkoren för alla barn genom att engagera unga i detta arbete.

Medlemskap

Alla mellan 7-25 år som har betalat medlemsavgiften och tagit aktiv ställning för sitt medlemskap är medlemmar i Rädda Barnens Ungdomsförbund. Som medlem i Rädda Barnens Ungdomsförbund erbjuds du att till samma kostnad (75 kr/år) även vara medlem i Rädda Barnen.

3. Filosofin

Filosofin förklarar vilka vi är, vad vi gör, vart vi ska och varför. Förklaringarna är till för alla medlemmar som en gemensam grund till vad vi verkar för, samt för att ge utomstående en god förståelse för förbundet och våra visioner. För mer info och utdrag ur filosofin ladda ner den här: <http://rbuf.se/styrdokument>

4. Politiska paket

För att underlätta ditt engagemang i förbundet så finns det fyra olika politiska paket med material och aktiviteter. De politiska paket belyser viktiga frågor, som brukar uppmärksammas inom förbundet. Inom vart och ett av de olika politiska paketen finns utbildning, material och en aktion, som lokalgrupper och medlemmar kan genomföra på egen hand eller med hjälp av förbundsstyrelsen eller kansliet. För mer info om de politiska paketen, se www.rbuf.se/vara-fragor

5. Normkritisk skola

En viktig fråga inom RBUF är att vi verkar för en normkritisk skola. Detta är också är det första politiska paketet.

En norm är en osynlig, oskriven regel. Den bestämmer hur en får se ut, hur en får klä sig, vad en får säga, hur en får bete sig och mycket mera. Grejen med normer är att de inte märks förrän någon bryter mot dem. Ingen märker av att det finns en heteronorm förrän någon "kommer ut" med att hen är homo eller bi. När någon bryter mot en norm sker det ofta olika typer av "bestraffningar", som kan vara allt från sneda blickar eller kommentarer till ryktesspridning eller fysiskt våld. Normer skapar "roller" och motsatspar, vilket skapar ett "vi" och "dem".

Alltför ofta sägs det att de som diskriminerar, trakasserar eller mobbar andra människor är "dumma" och att vi ska ändra dessa "dumma personers" värderingar genom att vi ska lära oss att vara mer "toleranta" eller "förstående" mot andra. Vi på Rädda Barnens Ungdomsförbund kan såklart hålla med om att folk inte ska vara dumma mot varandra och att ökad tolerans mot varandra såklart är en bra sak. Men med denna toleranspedagogik läggs fokus och ansvar på ett avvikande eller normbrytande "dem" som "vi" tar oss rätten att tolerera. Normkritisk pedagogik innebär istället att det är normen som fokuseras och kritiseras. Vi tror därför att ett effektivt likabehandlingsarbete måste vara normkritiskt. Genom att gå till botten med hur normer skapar makt och privilegier och ifrågasätta detta kan vi minska diskriminering, trakasserier och mobbning.

Vi menar att det är viktigt att just skolan tar det ansvaret. Vi vill att samtliga lärare utbildas eller fortbildas i normkritisk pedagogik. Då blir inte normkritik något som tas upp under särskilda temadagar, utan något som genomsyrar all undervisning. Det innebär inte att lärarna blir experter som ska "lära ut" normkritik, utan snarare att de tillsammans med eleverna i all undervisning bör synliggöra och diskutera de normer som finns i t.ex. läromedel, klassrummet och samhället och som leder till diskriminering eller mobbning. Idag finns sådana kurser på lärarutbildningen, men de är inte obligatoriska. Läromedlen behöver givetvis också vara normkritiska, just eftersom de kan befästa eller utmana de normer som finns i samhället.

6. Antirasism för köksbordet

Inom Rädda Barnens Ungdomsförbund arbetar vi antirasistiskt! Det betyder att vi tycker att alla människor är lika mycket värda - oavsett varifrån en kommer. Därför mobiliserar vi mot rasism för att sprida antirasistiska argument i vardagen. Vi vill få ointresserade att bli smygantirasister och smygantirasister att bli aktiva.

Vi jobbar helt enkelt för att skapa ett samhälle där alla invånare mår bra. Så ser det tyvärr inte alltid ut idag och därför måste saker förändras. Du ska inte riskera att sorteras bort på arbetsmarknaden, i busskön eller någon annanstans i samhället på grund av utseende eller ursprung. Samhället måste förstå att alla inte ser likadana ut. Fundera på: Vilken färg har hudfärgade plåster? Vilka högtider får en lära sig om? Vilka ansikten syns i tidningar och på TV?

Vi måste också förstå att medmännisklighet inte går att mäta i pengar. Med det menar vi att människor som flyr eller flyttar måste ses som medmänniskor och inte

bara en siffra i statistiken. På samma sätt arbetar vi mot fördomar om att fler människor med utländsk bakgrund begår brott. Det allra vanligaste namnet bland de som nyligen dömts till fängelse är nämligen Mikael, och det vanligaste namnet för inblandade i våldtäktsmål är Andreas. Det betyder inte att vi ska särbehandla människor med dessa namn eller som ser ut att heta det. Brottslighet är en alldeles för viktig fråga för att få handla om namn eller utseende.

7. Åldersmaktsordningen (ÅMO)

Rädda Barnens Ungdomsförbund arbetar för att barn och unga ska tas på allvar i samhället. Men vi ser ofta exempel på när unga systematiskt nedvärderas. Unga betraktas av samhället som inkompetenta, oengagerade, okunniga och oerfarna. Den allmänna uppfattningen av ungdomar är starkt negativ och leder till att unga tvingas möta fördomar i hemmet, i sin utbildning och på arbetsmarknaden. De som bryter mot normen - till exempel genom politisk medverkan eller egna företag - lyfts fram som duktiga trots sin ålder eller motarbetas rent av i sitt engagemang. Kommentarer i stil med "*du förstår när du blir äldre*" eller "*ni ungdomar är så radikala*" är vanliga så fort unga gör någonting som vanligtvis görs mest av vuxna. Att bryta mot åldersnormen - som bestämmer vad du bör göra utifrån din ålder - bestraffas. Normerna som finns kring ålder skapar åldersmaktsordningen.

Åldersmaktsordningen fungerar precis som andra maktordningar, så som kön, etnicitet o.s.v., men här med utgångspunkt i människors ålder. Den placerar vuxna över barn, äldre över unga. Med undantag för pensionärer, som också drabbas av åldersmaktsordningen, betraktas äldre som raka motsatsen till unga. Vuxna är kompetenta, engagerade, kunniga och erfarna. Vilken kompetens det rör sig om, engagemang inom vilket ämne, vilken kunskap och vilken slags erfarenhet verkar irrelevant när en vuxen jämförs med en ungdom.

Till skillnad från könsmaktsordningen betraktas dock åldersmaktsordningen som helt legitim. Att prata om unga som störande objekt snarare än medborgare är inte att ha fördomar - det är helt normalt, det är bara att beskriva nuläget. Och på flera punkter är unga inte heller fullvärdiga medborgare. Ungdomar saknar till exempel rösträtt. Precis så som kvinnor, svarta och homosexuella har betraktats genom tiderna, betraktas idag alltså unga.

Inom värnplikt och civilplikt behöver trakasserier som förekommer på grund av ålder inte utredas eller ens förhindras. Trakasserier som förekommer på grund

av andra diskrimineringsgrunder måste på olika sätt motarbetas, men av någon anledning gäller detta inte ålder.

Inom restaurangbranschen gör kollektivavtal att unga under 20 har lägre lön än personer över 20 år. Trots högre utbildning, längre erfarenhet och större kompetens kan en 19-åring alltså få lägre lön än någon som är ett år äldre. Tänk er att liknande skrivelse fanns för kvinnor och män, och att män alltid fick högre lön. Det skulle vi reagera på och aldrig acceptera.

På en grundläggande punkt skiljer sig ålder självklart från till exempel kön och etnicitet. Ålder förändras. Men det finns två problem med att tillåta diskriminering med den anledningen. För det första ska alla människor vara lika mycket värda här och nu, vilket är anledningen till att ålder finns med som diskrimineringsgrund i den svenska lagstiftningen över huvud taget. För det andra leder det till att vuxna får representera barn och unga i olika sammanhang, och det är ologiskt. Att vara barn i dag är inte samma sak som att vara barn för 50 år sedan. Representationen är dessutom illegitim om inte barn och unga själva fått utse representanterna, vilket de sällan har.

8. Organisationskarta

Förbunds nivå

Rädda Barnens Ungdomsförbund är organiserat i en förbunds nivå och i en lokal nivå. På förbunds nivån finns förbundets högsta beslutande organ som är förbundsårsmötet, det utgörs av ombud med rösträtt för samtliga medlemmar. På förbundsårsmötet väljs bland annat förbundsstyrelsen. Förbundsstyrelsen har det yttersta ansvaret för organisationen och alla medlemmar kan bli invalda i förbundsstyrelsen.

Förbundsårsmötet

Förbundsårsmötet är förbundets högsta beslutande organ. Det betyder att alla beslut tas av medlemmarna. Du som medlem kan besluta om frågor som rör hela förbundet och du får delta under en fullspäckad helg med många intressanta diskussioner och roliga aktiviteter. På förbundsårsmötet väljs förbundsstyrelsen som har det yttersta ansvaret för organisationen. Till förbundsstyrelsen kan alla medlemmar bli invalda. På årsmötet väljs också ett antal ombud som åker till Rädda Barnens riksmöte.

Lokal nivå

På den lokala nivån verkar lokalgrupperna som är utspridda över hela Sverige. Varje lokalgrupp leds av en styrelse och lämnar varje år in sin verksamhetsberättelse till

förbundet. Vem som helst som uppfyller villkoren för medlemskap kan arbeta aktivt inom Rädda Barnens Ungdomsförbund och starta en lokalgrupp.

Kansli

Till skillnad från styrelsen som är förtroendevald (=vald av medlemmarna) är de som arbetar på kansliet tjänstemän/kvinnor som arbetar på uppdrag av styrelsen. Kansliet leds av en kanslichef som i sin tur har styrelsen som chef/uppdragsgivare.

9. Lokalgrupper

Lokalgrupper runt om i landet finns till för medlemmar som vill engagera sig på lokal nivå, t.ex. anordna aktiviteter ute på skolor eller andra arrangemang som är knutna till Rädda Barnens Ungdomsförbund. Lokalgrupper kan också driva egna projekt. Den som går med i eller startar en lokalgrupp behöver inte ha någon tidigare erfarenhet eller någon specifik idé eller intresse, det räcker med att vilja göra något för att förbättra samhället för barn och unga. En går på möten, driver politik och har roligt med sina kamrater lokalt. Sen möts alla lokalgrupper på regionala och nationella träffar, utbildningar och läger!

10. Skillnad på RB och RBUF

Då Rädda Barnen är vår moderorganisation har det alltid funnits ett samarbete oss emellan. För att öka kontakten och samarbetet sitter representanter från varje organisation i den andra organisationens styrelse. Det vill säga, Rädda Barnen har två ledamöter i vår förbundsstyrelse och Rädda Barnens Ungdomsförbund har en representant med en personlig ersättare i Rädda Barnens riksstyrelse. Vi är två skilda organisationer, med egen ekonomi, egna förbundskanslier och egen personal, men vi tillhör samma Rädda Barnen-rörelse och samarbetar för att tillsammans göra så stor skillnad som möjligt för barn och unga.

11. Hur du påverkar organisationen

Som medlem är det viktigt och roligt att påverka organisationen. Det finns en rad olika sätt att påverka (några exempel finns listade i prezin).

12. Hur du påverkar samhället

Att tillsammans med andra medlemmar påverka din omgivning (din skola, lokala politiker, dina grannar etc.) är både givande och sporrande för ditt engagemang. Det går att påverka samhället! På nästa slide kommer några exempel...

13. Engagemang som leder till förändring

Under Rädda Barnens snart hundraåriga historia har vi bland annat varit aktiva i kampanjen som ledde till att Sverige som första land i världen förbjöd aga 1979. Vi har även bidragit till att Barnkonventionen kom till.